

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Президент
Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

А. Мелешев

« 05 квітня 2018 р. »

**ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобуття ступеня магістра за спеціальністю
035.01 «Філологія (українська мова та література)»**

**(галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»; освітня програма:
«ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ ТА КОМПАРАТИВІСТИКА»)**

**на основі ступеня бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста,
здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки)**

Схвалено
Вченою радою
факультету гуманітарних наук
(протокол № 4 від 01 березня 2018 р.)

Голова Вченої ради
декан

 М. Л. Ткачук

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю **035.01 «Філологія (українська мова та література)»** (освітня програма: «Теорія, історія української мови та компаративістика») передбачено Правилами прийому до Національного університету «Києво-Могилянська академія» в 2018 р. для тих абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра на основі освітнього ступеня (або освітньо-кваліфікаційного рівня), здобутого за іншою спеціальністю.

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю за спеціальністю 035.01 «Філологія (українська мова та література)» має за мету оцінку мотивації абітурієнта до вступу на навчання; з'ясування рівня його фахових компетенцій; комплексну перевірку знань абітурієнта та його розуміння змісту базових мовознавчих дисциплін «Українська мова (Фонетика. Лексика. Морфологія. Синтаксис)», «Старослов'янська мова», «Історія української мови», «Загальне мовознавство»; визначення їхньої готовності до засвоєння відповідної освітньої програми магістерського рівня.

Мінімальний для допуску до додаткового фахового вступного випробування за спеціальністю 035.01 «Філологія (українська мова та література)» **середній бал додатка до диплома** для вступників, які здобули освітній ступінь бакалавра чи освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), становить **60 балів**.

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю 035.01 «Філологія (українська мова та література)» проводиться у формі **співбесіди**, що полягає в обговоренні до трьох питань із переліку, запропонованого для підготовки.

Тривалість співбесіди з кожним абітурієнтом – до 20 хв.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Фонетика української літературної мови як учення про її звукову систему. Фонологія як учення про систему фонем української літературної мови.
2. Стилї орфоепії. Причини відхилень від орфоепічних норм. Орфоепія і культура мовлення.
3. Українська лексикологія як учення про лексичне значення слова та лексико-семантичну систему української літературної мови.
4. Українська лексикографія. Типи словників. Характеристика найважливіших лексикографічних праць.
5. Словотвір як лінгвістична дисципліна. Способи творення слів та їх різновиди у сучасній українській літературній мові.
6. Граматика української мови та її розділи. Способи й засоби вираження граматичних значень слова в сучасній українській літературній мові. Система граматичних категорій в українській мові.
7. Походження української мови, її місце серед інших слов'янських.
8. Українська літературна мова середини і другої половини ХХ ст. Фонетичні та граматичні норми, їх закріплення у правописі, граматиках і словниках.

9. Поняття про старослов'янську мову. Варіанти старослов'янської мови. Основні історичні джерела вивчення історії старослов'янської мови.
10. Мова, її суспільна природа і функції. Зв'язок мови і мислення. Походження мови. Донаукові й наукові теорії походження мови.
11. Мови світу та їх класифікації. Генеалогічна та структурно-типологічна класифікації мов. Мови народів і народностей України з погляду різних класифікацій.
12. Диференціація мови. Територіальна диференціація мови з погляду синхронії та діахронії. Літературна мова й діалекти. Соціальна диференціація мови. Літературна мова та її стилі.
13. Мова як система. Типи систем. Властивості мовної системи. Структурні елементи мовної системи та їх організація. Мова як система систем. Парадигматика і синтагматика як форми організації мовної системи та існування (функціонування) мови. Співвідношення системних і несистемних явищ. Система і норма.
14. Поняття про метод у лінгвістиці. Характеристика одного з мовознавчих методів (за вибором абітурієнта).

III. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Атлас української мови : у 3 т. – К., 1984–2001.
2. Бевзенко С. П. Вступ до мовознавства : короткий нарис. – К., 2006.
3. Бевзенко С. П. Історія українського мовознавства. – К., 1991.
4. Бевзенко С. П. Українська діалектологія. – К., 1980.
5. Безпалько О. П., Бойчук М. К., Жовтобрюх М. А., Самійленко С. П., Тараненко І. Й. Історична граматики української мови. – 2-е вид. – К., 1987.
6. Безпояско О. К., Городенська К. Г., Русанівський В. М. Граматика української мови. Морфологія. – К., 1993.
7. Білецький А. О. Про мову і мовознавство. – К., 1996.
8. Булаховський Л. А. Питання походження української мови // Вибрані праці : у 5 т. – К., 1977. – Т. 2.
9. Винницький В. М. Наголос в сучасній українській мові. – К., 1984.
10. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К., 1993.
11. Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. – К., 2004.
12. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. – К., 1985.
13. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності. – К., 1999.
14. Жанри і стилі в історії української літературної мови. – К., 1989.
15. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови. Морфологія. – Донецьк, 1996.
16. Історія української мови : Вступ. Фонетика. – К., 1979.
17. Історія української мови : Лексика і фразеологія. – К., 1983.
18. Історія української мови : Морфологія. – К., 1978.
19. Історія української мови : Синтаксис. – К., 1983.
20. Історія української мови : Хрестоматія / упоряд. С. Я. Єрмоленко, А. К. Мойсієнко. – К., 1996.
21. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства. – К.-Одеса, 1991; 2006.
22. Ковалик І. І., Самійленко С. П. Загальне мовознавство: Історія лінгвістичної думки. – К., 1985.
23. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. – К., 2000; 2005.
24. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. – К., 2003.

25. Культура української мови. Довідник. – К., 1990.
26. Левицький Юрій-Мирослав. Мови світу : Енциклопедичний довідник. – Львів, 1998.
27. Леута О. І. Старослов'янська мова. – К., 2001; 2007.
28. Лучик В. В. Вступ до слов'янської філології. — К., 2008; 2013.
29. Майборода А. В. Старослов'янська мова. – К., 1975.
30. Матвіяс І. Г. Варіанти української літературної мови. – К., 1998.
31. Огієнко І. Історія української літературної мови. – К., 1995.
32. Перебийніс В. С. Кількісні та якісні характеристики системи фонем сучасної української літературної мови. – К., 1970.
33. Передрієнко В.А. Формування української літературної мови ХУІІІ ст. на народній основі. – К., 1969.
34. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української літературної мови. – К., 1992.
35. Русанівський В. М. Історія української літературної мови. – К., 2001.
36. Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд). – К., 1999. – 148 с.
37. Семчинський С. В. Вступ до порівняльно-історичного мовознавства. – К., 2002.
38. Семчинський С. В. Загальне мовознавство. – 2-е вид. – К., 1996.
39. Станівський М. Ф. Старослов'янська мова. – К., 1983.
40. Сучасна українська літературна мова / за ред. А. П. Грищенка. – К., 1997.
41. Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика. – К., 1969.
42. Сучасна українська літературна мова: Лексика і фразеологія. – К., 1973.
43. Сучасна українська літературна мова: Морфологія. – К., 1969.
44. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис. – К., 1972.
45. Українська мова. Енциклопедія. – К., 2000; 3-е видання – 2007.
46. Український правопис. – К., 1990.
47. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю 035.01 «Філологія (українська мова та література)» (освітня програма: «Теорія, історія української мови та компаративістика») має кваліфікаційний характер та оцінюється за шкалою: «**склав/не склав**».

У випадку, якщо абітурієнт не склав додаткове вступне випробування, він втрачає право брати участь у конкурсному відборі на спеціальність 035.01 «Філологія (українська мова та література)» (освітня програма: «Теорія, історія української мови та компаративістика»).

Оцінювання результатів додаткового фахового вступного випробування здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за шкалою «склав/не склав»	Критерії оцінювання
Склав	Під час випробування абітурієнт виявив належне розуміння суті та змісту питань і виконав їх на рівні, не нижчому ніж достатній. Надані відповіді засвідчують опанування вступником базових знань та умінь з фахових дисциплін, здатність до аналізу та інтерпретації засвоєного

	матеріалу, володіння навичками логічного і послідовного викладу та його задовільного мовностилістичного оформлення.
Не склав	Відповіді абітурієнта не відповідають зазначеним вище критеріям. Під час випробування абітурієнт виявив незадовільний рівень знань та умінь з фахових дисциплін; не надав правильних відповідей на питання або відмовився від відповідей; не засвідчив належного рівня підготовки до опанування освітньої програми магістерського рівня з обраної спеціальності.

Голова фахової атестаційної комісії

А. А. Лучик